

Oslo, 29.1.19

MØTE NR. 1-19, UTVALG FOR MILJØOVERVÅKNING

Tid: 17.1.19, kl. 12-15:20

Sted: VAV, 2.etg. i Herslebs gate 5

Referat

Tilstede:

Utvalg for miljøovervåking: Knut Bjørnskau, Ski; Toril Giske, VAV, Oslo; Randi Aamodt, Oppegård; Carla Kimmels De Jong, Asker; Simon Haraldsen, Fylkesmannen; Estrella Fernandez, Fylkeskommunen; Stein Fredriksen, UiO; Gro Angeltveit, Bærum og Svanhild Fauskrud, Fagrådet (sekretær)
Vannområde Indre Oslo Vest: Ingvild Tandberg
Vannområde PURA: Anita Borge

Forfall:

Vannområde Oslo: Heidi Kristensen og Thomas Ruud

1. Godkjenne innkalling og dagsorden

Godkjent.

2. NIVA v/André Staalstrøm gir en kort presentasjon av prosjektet «Modellering av miljøtilstanden i indre Oslofjord sett i lys av utslippstillatelser og befolkningsutvikling»

Fjordens vannkvalitet påvirkes av de største utslippene til fjorden slik de er i dag. Hvordan ville dette bildet endret seg med maks utslipp fra rensanleggene (RA) og elvene samt fremtidig befolkningsvekst? Hva skal til for å håndtere forventet økt utslipp uten at vannkvaliteten forringes? Kan det gjøres tiltak for å forbedre vannkvaliteten ytterligere i forhold til dagens situasjon? Bli disse scenariene tatt hensyn til i modelleringen?

Vi kjenner til at nitrogen øker, hvilken økning tåler fjorden? Er det aktuelt med sprensteinsmasser i regionen? Økning av nitrogen kan være et resultat av klimaendring og økning av organisk materiale i og med at sedimenthastigheten øker ved kraftig regnskyll. På tilførselsiden vil nitritt+nitrat, ammonium, organisk materiale, silikat, fosfat (biotilgjengelige delen) tas med samt forholdet mellom nitrat og fosfat.

Indre Oslofjord er inndelt i ni bassenger; Bunnebotn, Bunnefjorden, Bekkelagsbassenget, Oslo Havn, Lysakerfjorden, Bærumbassenget, Holmenfjorden, Vestfjorden og Steilene Nord.

Fjordmodellen beskriver fjorden som bassenger som står i forbindelse med hverandre. Biologien blir beskrevet i hvert av bassengene der karbon, nitrogen, fosfor og silikat har hvert sitt budsjett.

Nedbrytningen av organiske stoffer er modellert. Blåskjell er en viktig bidragsyter til klimaendringene. De finnes i en viss størrelse, men vi vet ikke hvor mye der er. Det er også en nedgang i antall blåskjell i store deler av Skagerak. Biomassen er viktig for omsetting av stoff samt vær og vind.

Tilførsel fra Ytre Oslofjord har stor betydning for overflatevannet. Det finnes lite data på dyreplankton i fjorden. De biologiske kvalitetselementene i Vannforskning må inn.

Erfaringer viser at boksmodellen gir et sannere bilde enn 3D modeller i terskelfjorder.

FjordOs modellen viser strømforhold i overflaten.

For å få et godt resultat av modelleringen er det viktig å få lagt inn flest mulig data der årsvariasjonene er med og ikke bare årsgjennomsnittet men f.eks. døgnmiddelverdier.

Fylkesmannen vurderer å gi Nordre Follo renseanlegg pålegg om å senke utslippsledningen fra 50 m til min. 100 m dybde i Bunnefjorden som bidrag for å få bedret oksygenforholdet i dyplaget. Alternativet er at Bekkelaget senker sitt utslippspunkt til ca. 65 m og at det overføres en viss mengde vann fra Bekkelaget Renseanlegg til Bunnefjorden.

Fiskedøden i Vestfjorden;

I desember 2018 ble det trålet over 100 kg død torskefisk i Indre Oslofjord/Vestfjorden. I oktober ble det målt lave oksygenkonsentrasjoner i dypet i Lysakerfjorden og ved Steilene. Mulig årsak er at det har strømmet oksygenfattig vann ut i Lysakerfjorden, som har varierende bunnforhold med et kupert undersjøisk terreng med mange fordypninger og høyder. Store mengder fisk befant seg i dyprennene i Vestfjorden ble sperret inne da dette skjedde, og som førte til fiskedød i oksygenfattig vann.

Presentasjonen vedlagt.

3. Godkjenning av referat fra møte 17.10. 2018

Referatet godkjent.

4. Norconsult utarbeider en 4-års rapport for miljøovervåkning i Indre Oslofjord

NIVAs fjordmodell vil dekke opp for behovet for en utvidet rapport.

Utvalget bestiller en forenklet og popularisert oppsummeringsrapport basert på overvåkingen fra de 4 siste årene, med tidsramme på inntil 100 timer. Rapporten skal si oss hvor det er bra og hvor det er dårlige forhold i fjorden, peke på hot-spot'ene. De skal se om der er noen endringer i deres 4-årige overvåkingsperiode.

5. Søknad Miljødirektoratet (MD)

Ny søknad om økonomisk støtte til risikovurdering av forurenset sediment etter veileder M-409 sendes Sedimentseksjonen i MD. I søknaden må det settes høyere fokus på hot-spot'ene der bla småbåthavnene inngår.

6. Henvendelse fra Oppegård kommune v/Randi Aamodt om økonomisk støtte til måling av konduktivitet og vannføring i Gjersjøelva

Oppegård kommune bestemte seg for å foreta målinger av vannføringen litt oppe i Gjersjøelva i forbindelse med Fagrådets arbeid med å se på mulighetene for å øke tilførsel av oksygenrikt vann ned i Bunnefjordens dypvann. En av de foreslåtte løsningene var å periodevis overføre vann fra Gjersjøelva til Bunnefjorden og/eller en viss mengde fra Bekkelaget RA til Bunnefjorden. Antatt vannføring i Gjersjøelva var 1300 m³/s, mens målingene viste ca. 500 m³/s, dvs. mye mindre enn først antatt. Utvalget vedtok enstemmig å gi økonomisk støtte til Oppegård kommunes opprettelse av målestasjon, vannføringsmålinger og leie av sensorer og dataloggere på kr. 20.000,-. Faktura sendes Fagrådet.

7. Informasjon til styremøte

- NIVA er i gang med modellering av miljøtilstanden i indre Oslofjord sett i lys av utslippstillatelser, klimaendringer og befolkningsutvikling.

8. Orienteringssaker

- Anskaffelse overvåkingsprogrammet er i siste fase. Det kom inn tre tilbud der to av dem skilte seg positivt ut. Håper kontrakt kan undertegnes i løpet av denne måneden.
- Invitasjon til møte i vannregionutvalget i vannregion Glomma

- Høring – Anmodning om uttalelse til søknad fra Oslo kommune om tillatelse til opprydning på Langøyene
- Mottatt info fra Fylkesmannen der de vurderer å gi Nordre Follo Renseanlegg IKS (NFR) et pålegg om å senke utslippsledningen fra 50 m til min 100 m dybde i Bunnefjorden. Dette tiltaket vil være et viktig bidrag for å få bedret oksygenforhold i dyplaget i Bunnefjorden.

9. Eventuelt/info

- UiO ønsker å fortsette prosjektet «Fisk i Indre Oslofjord». Fagrådet vil fortsette med dette programmet.
- Mail fra Elisabeth Alve om foraminiferundersøkelsen høsten 2018 i Bunnefjorden etter dypvannsfornyelse og bedre oksygenforhold våren/sommeren 2018. Har dette hatt effekt på foraminiferfaunaen på sjøbunnen? Svanhild bekrefter at dette arbeidet fortsetter i 2019 i hhht tilbudet datert 5.11.2018.
- Miljøgifter Kolbotnvannet; høyt kromresultat – over tiltaksklasse 5. Finne årsak til det høye resultatet, identifisere kilder, reanalyse og evt. ny prøve.
- Vannforeningen skal ha seminar om snødeponi
- Elisabeth Lundsør har spurt om å få bruke Fagrådets data til forskning på mastergrader på UiO. Fagrådets data kan benyttes med kildehenvisning.
- Anita tok opp status for vannområdenes deltakelse i utvalget. Vannområdene inviteres til utvalgsmøtene. Styret vil bestille et prosjekt for å definere medlemskap og assosiert medlemskap i Fagrådet etter henvendelse fra VEAS og vannområdene.